

БЪЛГАРСКА СЪДИЙСКА АСОЦИАЦИЯ

До
Конституционен съд
на Република България

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Бх. № 340 КД 13/16г.
Дата 24.11.16г.

СТ А Н О В И Щ Е

от Богдана Желявска – Председател на Българска съдийска асоциация

ОТНОСНО: ИСКАНЕ до Конституционния съд на Република България от Главния прокурор на РБ за задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от Конституцията.

Уважаеми Госпожи и господа Конституционни съдии,

Главният прокурор на Република България е отправил ИСКАНЕ до Конституционния съд за задължително тълкуване на разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от Конституцията за да бъде определено действителното съдържание на изискването за съответствие на структурата на прокуратурата с тази на съдилищата.

Това искане беше обсъдено на заседание на управителния съвет на Българска съдийска асоциация. Обединихме се около следното становище:

Искането на Главния прокурор е конкретно и прагматично. С оглед продължаването на съдебната реформа и предстоящото създаване на т. нар. Съдебна карта на Република България, Главният прокурор иска да получи становището на

Конституционния съд по въпроса кое от съществуващите към момента две тълкувания на разпоредбата на чл. 126, ал. 1 от Конституцията е правилното, а именно:

Според едното тълкуване изискването за съответствие на структурата на прокуратурата с тази на съдилищата следва да се осъществява по териториалния признак тоест да се разбира буквално – на всеки един съд териториално да отговаря съответната прокуратура.

Според другото тълкуване – приоритет следва да има функционалният признак т.е. да е налице само съответствие на нивата в съдебната система. Например на ниво районни съдилища да съществуват районни прокуратури без да е необходимо обаче съответната районна прокуратура да има същия район на действие с този на районния съд.

Главният прокурор на Република България счита за правилно това второ разбиране за смисъла заложен в чл. 126, ал. 1 от Конституцията и което би позволило да се осъществи идеята за реформа в структурата на районните прокуратури, чрез тяхното окрупняване и създаване на отделения към съответната окрупнена районна прокуратура. В крайна сметка едно подобно окрупняване според Главния прокурор би довело до значително повишаване ефикасността в работата на тези низови звена на прокуратурата, което е смисълът на самата реформа.

Българска съдийска асоциация споделя това разбиране на ръководството на прокуратурата.

Наред с доводите съдържащи се в ИСКАНЕТО, ние считаме, че в подкрепа на това тълкуване на конституционната норма на чл. 126, ал. 1 от Конституцията биха могли да се имат предвид и следните допълнителни съображения:

На първо място това, че Конституционният съд в своята практика вече е имал възможност да изрази становище кога и какви промени в структурата на прокуратурата биха могли да се извършат със закон и кога те биха били от компетентност единствено на Велико народно събрание. Така в решение № 8 по к.д. № 7/2005г. е записано: „Ето защо ако под преструктуриране се разбира усъвършенстване на тази структура в сравнение с основната задача и изчерпателно посочените в Конституцията способности, чрез изграждане на по-целесъобразна и ефективна

организация на прокурорските органи, то такава промяна извършена вътре в рамките на съдебната власт, не би могла да засегне формата на държавно управление и е от компетенциите на Народното събрание”.....”Ако под преструктуриране се разбира обаче разчленяване на прокуратурата и прехвърляне на една част от нея извън рамките на съдебната власт, свиване на нейните основни функции само до един от способите, чрез които сега тя осъществява основната си задача, то в този случай доколкото се променя изначално значима част от организационните и функционалните характеристики на този орган, се касае до промяна рефлектираща върху формата на държавното управление”.

Очевидно е, че желаните промени в структурата на низовите звена в системата на прокуратурата доколкото не променят техните функции и взаимодействия с органите на съда на районно ниво не могат да бъдат отнесени към тази втора хипотеза и затова е възможно да бъдат извършени с промяна в закона от обикновено Народно събрание.

Все в тази връзка могат да се посочат и доводите развити в Решение № 10 по к.д. № 8/1998г. а именно, че Военната колегия към Върховния съд и Прокуратурата на Въоръжените сили към Главната прокуратура не са конституционно определени органи в структурата на съдилищата и прокуратурата и въпросът за тяхното съществуване може да бъде решен с промяна в закона, нещо което беше и сторено.

Допълнителен аргумент в посока на направените до тук разсъждения е и разпоредбата на чл. 133 от Конституцията, съгласно който текст организацията и дейността на органите на прокуратурата се уреждат със закон.

С уважение: